

Nr 57*Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om krediter för bostadsförbättringar.*

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 13, punkt D 9, s. 87—94) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna av departementschefen förordade ändringar av bestämmelserna om förbättringslån och invalidbostadsbidrag. Förslaget innebär beträffande krediter för bostadsförbättringar att förbättringslån i fortsättningen skall förbehållas pensionärer samt vissa befolkningsgrupper som enligt nuvarande regler är i huvudsak jämställda med pensionärerna när det gäller rätten till räntefria förbättringslån.

I samband med nämnda förslag har statsutskottet till behandling förehått, bland andra, två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr Göran Karlsson m. fl. (I: 174) och den andra inom andra kammaren av herr Almgren m. fl. (II: 225), i vilka hemställts, att räntefria förbättringslån även fortsättningsvis skall kunna utgå till förbättring av handikappade medborgares bostäder.

Statsutskottet har i sitt utlåtande nr 38 beträffande krediter för bostadsförbättringar anfört följande.

»Enligt utskottets mening har departementschefen anfört övertygande skäl för att kapitalsubventionen i form av räntefri stående del av förbättringslån bör förbehållas pensionärer och de särskilda befolkningsgrupper som hittills har jämställts med pensionärerna med avseende på denna subvention. Utskottet vill emellertid understryka departementschefens uttalande att detta inte får medföra någon minskning i möjligheterna för hushåll i övrigt att erhålla behövliga statliga krediter för bostadsförbättringar.

I motionerna I: 174 och II: 225 uttalas farhågor för att övergången till finansiering med bostadslån skall medföra försämrade möjligheter för handikappade att få angelägna bostadsförbättringar utförda och i motionerna I: 421 och II: 518 befaras att förändringen skall innebära en skärpt prövning av låneansökningarna.

Utskottet vill i anledning härav erinra om att lån för bostadsförbättring till annan låntagare än pensionär merendels brukar innehålla såväl räntefri stående del som räntebärande amorteringsdel. Den av Kungl. Maj:t föreslagna ändringen innebär ingen minskning av den samlade kreditgivningen

från statens sida. Däremot blir givetvis låntagarens årskostnader större vid bostadslån än vid förbättringslån som delvis är ränte- och amorteringsfritt. Utskottet vill emellertid fästa uppmärksamheten på att amorteringstiden för bostadslån till ombyggnader och förbättringar enligt bostadsförbättringsutredningens förslag skall vara flexibel bl. a. med hänsyn till husets beräknade återstående användningstid efter den genomförda förbättringen. Enligt utskottets mening bör viss hänsyn kunna tas också till låntagarens betalningsförmåga när amorteringstiden fastställs. Amorteringstiden för förbättringslån är högst 25 år och för bostadslån högst 30 år. Uppgifter i bostadsförbättringsutredningens betänkande tyder emellertid på att förbättringslånen i flertalet fall amorteras på högst 20 år, i över hälften av fallen på högst 15 år. Genom viss förlängning av amorteringstiden inom ramen för vad som är möjligt utan att statens kreditrisk blir orimligt stor kan den genomsnittliga årskostnaden för bostadslånet sannolikt i många fall begränsas till belopp som nära ansluter till årskostnaden för motsvarande förbättringslån.

Utskottet föreslår att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet här anfört. Därmed torde utskottet till väsentlig del ha tillgodosett syftet med motionsyrkandena. Utskottet föreslår därför att dessa yrkanden inte föranleder någon riksdagens åtgärd.»

I anslutning till detta yttrande har utskottet under moment 15. hemställt att riksdagen må beträffande krediter till bostadsförbättringar i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 174 och II: 225 samt I: 421 och II: 518, sistnämnda två motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

I en vid utlåtandet fogad med 11 b) betecknad reservation har fru Wallentheim och herr Almgren ansett att

dels det avsnitt i utskottets ovan återgivna yttrande, som börjar med »Enligt utskottets» och slutar med »av låneansökningarna», bort ha följande lydelse:

»Departementschefen föreslår att kapitalsubventionen i form av räntefri stående del av förbättringslån bör förbehållas pensionärer och de särskilda befolkningsgrupper som hittills har jämställts med pensionärerna med avseende på denna subvention. Utskottet anser att räntefri stående del som hittills även bör kunna medges de handikappade.

Enligt utskottets mening talar starka skäl för de i motionerna I: 174 och II: 225 framförda synpunkterna att handikappade med låga inkomster borde få behålla de möjligheter de för närvarande har att erhålla nämnda kapitalsubvention. Det rör sig om personer, som inte har pension men som på grund av sitt handikapp inte har möjlighet att skaffa sig mera lönande sysselsättning eller har svårighet att flytta från sin bostadsort. Dessutom

har den handikappade ofta mindre möjligheter att genom eget arbete medverka till att nedbringa kostnaderna för bostadsförbättring.»

dels det stycke i utskottets nämnda yttrande, som börjar med »Utskottet föreslår» och slutar med »riksdagens åtgärd», bort ersättas med text av följande lydelse:

»För de i motionerna I: 174 och II: 225 nämnda handikappgrupperna är en förlängd amorteringstid emellertid inte tillräcklig. För dessa grupper erfordras ett fortsatt stöd i form av räntefria stående förbättringslån.

Utskottet föreslår att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet anfört.»

I anslutning härtill har reservanterna ansett att utskottet under moment 15. bort hemställa att riksdagen må beträffande krediter för bostadsförbättringar i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 421 och II: 518, såvitt nu är i fråga, samt med bifall till motionerna I: 174 och II: 225 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit vad utskottet hemställt, under det att andra kammaren bifallit den vid punkten fogade reservationen 11 b).

För frågans avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må beträffande krediter för bostadsförbättringar i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 174 och II: 225 samt I: 421 och II: 518, sistnämnda två motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beträffande krediter för bostadsförbättringar beslutat att i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 421 och II: 518, såvitt nu är i fråga, samt med bifall till motionerna I: 174 och II: 225 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad i reservationen 11 b) anförts.»

Stockholm den 15 april 1966

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN
